

Ne, lažnik pa res nočem biti.

6. Nasledki laži.

Že v začetku leta sem resno mislil na to, da bi vam laž pokazal tudi na sliki. Že sem bil pri nekem mojstru slikarju in sem ga prosil, naj bi mi naslikal „laž“ in sicer v podobi zastavice ali „rebusa.“ Rekel sem mu, da naj jo naslika po svoji bistri glavicici in risarski učenosti tako, kakor vé in zna; samo to sem mu še posebej nasvetoval, da naj ji naredi prav kratke noge, češ, na kratkih nogah jo bodo takoj spoznali moji čitateljčki, naj bo sicer še tako grda spaka, saj je vsem znan pregovor: „Laž ima kratke noge.“

Pa me gospod umetnik ni uslišal. Ne vem, zakaj ne; morda se mu je laž zdela tako grda, da ni mogel najti pri nobeni živi stvari, ki hodi po nogah, primernega „portreta“. Torej si moram pomagati brez slike in vam kar z besedo nekoliko opisati to grdo pokveko z malimi nožicami.

Pa zakaj trdim s pregovorom, da ima laž kratke noge?

Kdor ima kratke noge, počasi hodi. Kdor pa počasi hodi: a) ne more bežati, ter ga lahko ujamejo in kaznujejo; b) ne more daleč priti.

a) Sicer so lažniki v obče jako zviti in prekanjeni ljudje; vendar dolgo se pa laž le ne dá prikrivati. Večkrat se lažnik sam tako zareče, da se ujame v lastne zanjke. In kaj mu je pomagala laž? Prva, jako občutljiva kazen, ki si jo nakoplje lažnik, je v tem, da pride ob vse zaupanje pri ljudeh, da mu tudi takrat ne verjamejo, kadar govori resnico. Saj vam je znana zgodbica o Janezku, ki je pasel ovce, pa se je hotel norčevati s kmeti. Ves obupen je klical: „Volk, volk, pomagajte!“ Dobri kmetje so prišli na pomoč z raznim orodjem, da bi nagnali volka. Ker pa volka nikjer ni bilo, so se zopet povrnili na svoje delo. Zviti Janezek se jim je pa v pest smejal. Tako razposajen je bil še drugič in tretjič. A ko je pa volk res prišel, je Janezek zastonj klical na pomoč; nikogar ni bilo blizo, ker so

mislili vsi, da se zopet norčuje in laže. Volk pa je raztrgal ovce in njega.

Mnogokrat hoče lažnik z lažjo popraviti svojo napako, pa jo le še poslabša; mesto enega greha ima dva. Najpametnejše je, da oni, kateri je kaj zagrešil, kar odkritosrčno spozna svojo napako. Vsak moder človek mu jo bo rajše odpustil, ali pa vsaj veliko milejše kaznoval, kakor pa če bi jo bil z lažjo skrival in tajil.

Večkrat pa tudi Bog sam občutno kaznuje lažnika. V zgodbah sv. pisma se boste učili (če se že niste) o nekem hlapcu, Gieciju, ki je bil kaznovan s strašno gobovo boleznijo zato, ker se je bil zlagal. Oh, kako je imela ta laž kratke nožice! (Ako imaš pri rokah knjigo, beri v Zgodbah stare zaveze 67. zgodbo). — Se strašnejša kazen je zadela moža Ananija in njegovo ženo Safiro, ki sta se bila zlagala prvemu papežu, sv. Petru. O tej laži pa lahko rečem, da celo nič nog ni imela: Ananija se je zlagal in komaj ga je utegnil sv. Peter še pošteno okregati, takoj je padel na tla in pri tej priči umrl! Čez tri ure pride še njegova žena k sv. Petru — se zlaže — apostol je ostro posvari — lažnica se zgrudi na tla in izdihne dušo. (Natančneje je to opisano v 84. zgodbi nove zaveze).

Iz življenja krivoverca Kalvina se pripoveduje to-le: Ko so ga silili njegovi privrženci, naj vendar svoj nauk potrdi tudi s kakim čudežem, jim je slednjič obljubil, da bo določen dan obudil mrtveca. Vedel pa je, da kaj takega ne more storiti, zato si hoče pomagati z grdo goljufijo in zapové zdravemu človeku, naj se dela, kakor bi bil mrtev, in ko mu bo dal znamenje, naj zopet vstane. Kakor dogovorjeno, tako je bilo tudi storjeno. Kalvin opravi dogovorjene „ceremonije“, toda mrlič ne vstane; Gospod ga je za tako ostudno potuho in laž kaznoval z naglo smrtjo.

b) Laž ima pa tudi zato kratke noge, ker človeka močno ovira na poti do časne in večne sreče.

Že do svetne sreče težko dospe lažnik, čigar lažnivost je obče znana; takemu ne zaupajo boljših služb, zlasti tam ne, kjer se v denarnih rečeh zahteva zanesljiva zvestoba.

Rimski cesar Trajan je bil v vojski premagal tracijskega kralja in je s seboj vzel njegovega sina. Ker je deček kazal lepe lastnosti, je sklenil Trajan, da si ga bo določil za naslednika. — Nekega dne se je posinovljeni princ sprehajal po cesarskem vrtu in trgal sadje. Trajan zapazi to in, da bi izkušal dečka, ga vpraša, ko se je vrnil v palačo: „Kje pa si bil?“ V zadregi odvrne deček: „V šoli.“ — Hudo vžaljen radi te drzne laži reče cesar: „Sklenil sem bil, da te povzdignem na cesarski prestol; kot lažnik pa nisi vreden cesarstva!“ — Ali je bila draga ta laž, kaj ne!?

Pa tudi na poti proti nebesom je laž velika opovira. To že lahko izpoznate iz vsega tega, kar sem vam že do sedaj povedal o laži. Pristavim le še to-le: Vsak greh kolikor toliko poslabša naše srce, kakor ga nasprotno zboljša vsaka čednost. Laž pa še posebno poslabša vsega človeka, pokvari ves njegov značaj; kdor je laži vajen, se ne more imenovati poštenjak. Kdor ne loči resnice od laži, tudi ne bo ločil svojega od tujega. Mlad lažnik — star tat! Kdor laže, ta krade. Pa s tem je povedana le ena pot do hudobije; a laž jih pozna še več drugih.

Kar sem ti danes povedal o laži, upam, te bo, mladi čitatelj, zopet močno potrdilo v sklepu: „Ne, lažnik pa res ne bom! Nikoli — nikdar!“

Zvon.

„Bom, bom — — —“
Donel je zvona glas
In „Ave“ oznanjal
Je v tiho vas.

Jaz pa naročil sem
Glasom zvoná:
„Nesite prošnje te
Tja do nebá — — —“

Pobožno množica molila je
In mnogo pač prosila je
Boga nebes — — —

Dobrotno je odvrnil zvon:
„Bom, bom, bom, bom,
Res, bom — — —“

P. Cvetov.

